

אמר שמואל שלפי הגזרה היו והיו נחבאים במערות ואמרו הנכנס יכנס והיוצא אל יצא, נהפך סנדלו של אחד מהם, כסבורים הם אחד (ממנו) [מהם] יצא וראוהו אויבים ועבשו באין עליהם, דחקו זה בזה והרגו זה את זה יותר ממה שהרגו בהם האויבים. רבי אלעאי בר אלעזר אומר במערה היו יושבין ושמעו קול מעל מחלה שאין אדם רואה: והיוצא אל יאל. שמא יש אויבים מנחון והוא לא ידע, ויראוהו וינינו שאנו כאן: נהפך סנדלו. שיש לו שתי פיוס ויכול לנועלו מצי' לדדיס, אבל ניכר מי הוא לפניס ומי הוא לאחור. וכשנעלו זה הפוך נראה הנכנס כאלו הוא יולא, וניכר מקומו נקרקע: והרגו זה את זה. נדחיקמס והיו סנדליהן מסומרים כעין אוחס שעושים לרגלי הקוסים ראשיהם עזים:

עין איה

והקבעה בחזקה, מכוננת היא לצורת סנדל המסומר, אשר אמנם א"א לומר להמון דקא עד פה תבא² בהשתקעות הציורים, כי מעמד הרוח עושה את פעולתו לפי הכנתו, ע"כ רק בהתגלות המכשלה יוכל הדבר [ל]בא לידי הגדרה. וצריכין אנו לדעת מהותה של המכשלה, שראוי לגזור עבודה פעולה כזאת המקבלת אל התכנית ההוה של ההכרה ההמונית המסומרת במערכת דמיוניתיה.

ה. אמר שמואל, שלפי השמד היו, והיו נחבאים במערה, ואמרו: הנכנס יכנס והיוצא אל יצא. מקור הנפילה הוא התמוטטות הרוח, עזיבת השכל וההשתקעות הדמיונית, "ונח ישראל טוב אויב ירדפו"¹. הדמיון משקיע את האדם ואת האומה בחורו, בתוך חומריותו הגסה ונטיותיו המכוערות והשפלות. ההשגה הציגונית אינה מכרעת בקרבו, "את פועל ד' לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו"². הרשמים הציגוניים פועלים את פעולתם ע"פ הזרחתם הטבעית, ואינם יוצאים להיות נדונים בהשבת הלב, להאיר את השכל ואת המדות. התולדות היוצאות מזה הנן דומות לו במדתן, שפלות הנפש, פחד אויב, החבאה במערה, החלטה שפלה מרב ירידה, מפחד אויב ומתננס, הנכנס יכנס והיוצא אל יצא.

ו. נהפכה סנדלו של אחד מהם, כסבורים הם אחד מהם יצא וראוהו אויבים ועבשו באים עליהם. הדמיון, הגורם מראשיתו לעזוב את ד', להזניח כל ארחות יושר, בעצמו נעשה שבט המוסר. הוא מעמיק את הרגשת הרע, הוא מרבה את החולשה הנפשית עד קצה האחרון. בשינוי כל שהוא

יא. רבי אילעאי ב"ר אליעזר אומר, במערה היו

א. 1. קהלת ג, א. 2. 1. חבקוק ב, ו.

2. עפ"י איוב לח, יא. 3. 1. הושע ח, ג. 2. ישעיה ה, יב. 3. ירמיה ב, יט. 4. דברים כח, כ. 5. ישעיה א, ז.